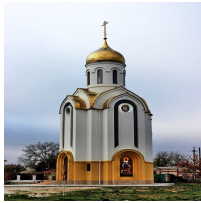

Л. А. Соболев

Красногвардійське

КРАСНОГВАРДІЙСЬКЕ (до 1945 – Курман-Кемельчі) – селище міського типу Автономної республіки Крим, райцентр. Знаходиться за 68 км від Сімферополя. Пл. 12 км². Насел. 11 112 осіб (2001, складає 97,1 % до 1989): росіян – 58 %, українців – 24,9 %, крим. татар – 16,6 %. Залізнична ст. Урожайна. Через К. проходить автошлях Сімферополь–Харків. Побл. нього виявлено поселення доби неоліту й бронзи, а також кургани періоду бронзи та скіф. часу. Точна дата заснування Курман-Кемельчі невідома. Поселення згадується 1865 у переліку насел. пунктів Рос. імперії. Тоді Курман-Кемельчі входило до складу Перекоп. пов. 1874–75 неподалік села прокладено Лозово-Севастоп. залізницю. Невдовзі станція, яка тут була споруджена, стала важливим пунктом збуту пшениці. На поч. 1880-х рр. вже працювали млин, лісовий склад, кілька напівкустар. майстерень, що виготовляли чавун. кухон. посуд і легкі плуги. 1908 у Курман-Кемельчі відкрито церк.-парафіял. школу. Під час воєн. дій 1918–20 влада неодноразово змінювалася. 1921 Курман-Кемельчі стало с-щем, центром Курман. р-ну Джанкой. пов. Через 2 р. воно увійшло до складу Джанкой., 1930 – Біюк-Онлар. (від 1945 – *Октябрське*) р-нів. Від 1935 – центр нім. нац. Тельман. (від 1945 – Красногвардій.) р-ну. Від 1 листопада 1941 до 12 квітня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. Від 1957 – смт. 1805 мешкало 48 (усі – крим. татари), 1907 – 37, 1913 – 72, 1926 – 811 (617 росіян, 74 євреї, 61 німець, 24 українці, 8 вірмен, 5 крим. татар, 5 греків), 1939 – 1754, 1946 – 1612, 1959 – бл. 4,2 тис., 1970 – 7,6 тис., 1979 – 9,1 тис. осіб. Нині працюють друкарня та декілька підприємств перероб. галузі. До 2-ї пол. 1980-х рр. діяв винно-соковий завод. У К. – 3 заг.-осв. школи, ПТУ, 3 дитсадки, центр дит. і юнац. творчості, ДЮСШ; 2 Будинки культури, 2 б-ки, муз. школа, [Красногвардійський краєзнавчий музей](#); центр. рай. лікарня, СЕС; відділ. 4-х банків. Виходить г. «Огни маяка». Реліг. громади: УПЦ МП, мусульманська, євангел. християн-баптистів, свідків Єгови, адвентистів сьомого дня. Встановлено пам'ятники воїнам, які загинули під час 2-ї світової війни, розстріляним жителям, пам'ятний знак воїнам-афганцям. Серед видат. уродженців – фізик *Ю. Фрідман* і спортсмен (сумо) [К. Єрмаков](#).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Красногвардійське / Л. А. Соболь // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-2892>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).